

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ, МІСЦЕВКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ
ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Видається з 1933 р. № 20 (1434). 5 ЧЕРВНЯ 1981 РОКУ. Виходить щотижня. Ціна 2 коп.

В ПАРТКОМІ ОДУ

На черговому засіданні партійного комітету університету у присутності деканів та секретарів парторганізацій всіх підрозділів ОДУ першим було заслухано питання про підготовку до літньої екзаменаційної сесії 1980—1981 навчального року. З звітом з цього питання виступив проректор з учбової роботи професор Д. І. Поліщук. Напередодні важливого в житті вузу етапу проведено велику роботу. На всіх факультетах вивішені графіки і розклади складання екзаменів, визначені дні і часи консультацій. На кафедрах і у кабінетах встановлені щоденні двозмінні чергування викладачів, асистентів та аспірантів.

Ректорату, деканатам, парткому, партійним бюро факультетів, комсомольській організації університету необхідно створити всі умови для успішного проведення літньої екзаменаційної сесії.

На засіданні партійного комітету ОДУ було заслухано і обговорено питання про роботу кафедр біологічного факультету по ідейно-політичному вихованню студентів у світлі вимог Постанови ЦК КПРС «Про подальше поліп-

шення ідейно-політичного виховання студентів у світлі вимог Постанови ЦК КПРС «Про подальше поліп-

шення ідейно-політичного виховання студентів у світлі вимог Постанови ЦК КПРС «Про подальше поліп-

шення ідейно-політичного виховання студентів у світлі вимог Постанови ЦК КПРС «Про подальше поліп-

шення ідейно-політичного виховання студентів у світлі вимог Постанови ЦК КПРС «Про подальше поліп-

шення ідейно-політичного виховання студентів у світлі вимог Постанови ЦК КПРС «Про подальше поліп-

шення ідейно-політичного виховання студентів у світлі вимог Постанови ЦК КПРС «Про подальше поліп-

шення ідейно-політичного виховання студентів у світлі вимог Постанови ЦК КПРС «Про подальше поліп-

шення ідейно-політичного виховання студентів у світлі вимог Постанови ЦК КПРС «Про подальше поліп-

шення ідейно-політичного виховання студентів у світлі вимог Постанови ЦК КПРС «Про подальше поліп-

ЕКЗАМЕН СКЛАДАЮТЬ ГЕОЛОГИ

Для геологів літня сесія настала в травні. По-бойовому напружено, в темпі, навіть святочно складають вони останній екзамен. І вже ніяк не дочекаються, коли ж... виробничу практику! Якщо це, наприклад, третій курс, то для багатьох студентів літня дорога, чи, точніше — геологічні походи за корисними копалинами пролянуть десь в Якутію чи на Камчатку, або в Приморському краї. А якщо це другий курс, то практика буде не менш і захоплюючою і повчальною. А поки що...

Мені пощастило побувати на екзамені в третій групі другого курсу. Складають студенти структурну геологію та геологію картування доценту кафедри палеонтології і регіональної геології О. М. Анастасьєвій. Перше, що впадає в вічі, спостерігаючи за студентами, що беруть білети, обдумують і відповідають, це їх професійна сміливість, внутрішня підтягнутість, якість впевненості в руках, в поглядах, в словах. Значить: знають юнаки та дівчата предмет, і навіть більше — люблять. Бо саме так, з любов'ю, з ентузіазмом, ведуть за викладачем розмову в найширшому діапазоні. На великій структурній геологічній карті і на картах графічних, виготовлених самостійно, причому досить складних, вітєватих, без найменшої затримки вказують, пояснюють ті чи інші нюанси питання.

Вже на «відмінно» складають екзамен Олексій Кудім, Євгеній Мельников, Ольга Настич, впевнено беруть білети інші. Для непосвяченого в таїнства цієї науки багато що звучить як прекрасна, хоч і малозрозуміла музика. Добре розумієш загальний пафос юнацької жадоби пізнавати світ, відкривати земні скарби, щоб з часом дарувати їх людству. Саме так слухаю відповідь Ольги Настич — спочатку на все, що вимагає білет (про стадії виникнення гір, про магматичну діяльність та форми залягання кислих порід тощо), потім Оксана Митрофанівна ставить нові й нові питання: особливості зйомки інтрузивних порід, в яких фазах існує магма, контакти батоліта, коли відбувся перший конгрес геологів і т. д. Відповіді чіткі і впевнені. Ольга на листочку малює хвилясті лінії, котрі пояснює умови утворення певних осадків, тут же користуючись і математичними обчисленнями. Часом звертається до карти, на якій сухі лінії, стріли, кольорові плями відкривають добре знайомому їй складні умовності природи наземних покриттів, залягання різних порід в земній корі, вік, переміщення гірських скидів, верхні розломи, блоки. Знає, де, які найдревніші і наймолодші гори, яка їх складчатість, порушення і т. д.

Екзамен проходить у вигляді щирої, дружньої бесіди.

СЕСІЯ... СЕСІЯ... СЕСІЯ...

Ніякого сум'яття, конфліктності. Задоволені студенти, задоволені і викладачі. Що ж, немарно пройшли 50 годин курсу та 70 годин копінтих лабораторних занять на протяжці року. Студенти вже добре читають найскладнішу геологічну карту, чітко уявляють геологічну будову землі та історію її геологічного розвитку, а, пройшовши гірську геометрію, розвинули в собі просторову уяву, тож здатні тепер будь-яке геологічне тіло уявити об'ємно, причому в процесі, у взаємодії з іншими тілами. І, зокрема, добре зрозуміли, що в широкому плані геологічне знімання — це, по суті, дороговказ для дальших пошуків родовищ. А якщо знайдено зразки містять руду чи інший цінний матеріал, то виявлений у землі скарб матиме промислове значення. І в усьому треба добре розбиратись, потрібні великі знання...

На «відмінно» складають екзамен Логвинова, Зосимова, не менш успішно складають і ті студенти, котрі ще чекають своєї черги біля дверей і в котрих впевнений викладач. Складають екзамен майбутні вчені і спеціалісти, яких життя покликала проникливо вивчати скарбини найрізноманітніших багатств рідної Батьківщини, вміло їх відшукувати і гуманно використовувати.

А. МИХАЙЛОВ.

ЗБОРИ ПАРТІЙНОГО АКТИВУ

З червня відбулись збори партійного активу Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

Збори партійного активу секретар парткому університету доцент Л. Х. Калуст'ян.

З доповіддю «Про стан науково-дослідницької роботи в університеті і завдання партійної організації у світлі рішень XXVI з'їзду КПРС» виступив проректор університету з наукової роботи доцент І. П. Зелінський.

В обговоренні доповіді взяли участь декан філологічного факультету, професор І. М. Дузь, завідувач кафедри історії професор СРСР М. Ю. Раковський, голова місцевого ОДУ О. М. Дяченко, декан механіко-математичного факультету доцент М. Я. Тихоненко, начальник НДЧ М. Я. Петренко, секретар партійної організації фізичного факультету Ю. П. Красний, секретар парткому ОДУ доцент Л. Х. Калуст'ян, заступник директора астрономічної обсерваторії Ю. О. Медведєв.

Збори партійного активу заслухали інформацію секретаря парткому доцента Л. Х. Калуст'яна про роботу парткому після звітно-виборної партійної конференції.

Звіт про збори партійного активу буде опубліковано.

ПРАВОФЛАНГОВІ

Студентка I курсу біологічного факультету Людмила ПРОЦЕНКО протягом першого року навчання в університеті зарекомендувала себе як ініціативна, добросовісна студентка. Вона бере активну участь у громадському житті курсу і групи.

Зараз у Людмили гаряча пора — літня екзаменаційна сесія і є впевненість, що складе вона її на «відмінно», як і зимову. Бажаємо їй успіхів!

Фото В. Родомакіна.

ПРО ПІДСУМКИ ШОСТОГО І ПРОВЕДЕННЯ СЬОМОГО ВСЕСОЮЗНОГО КОНКУРСУ МОЛОДИХ УЧЕНИХ І СПЕЦІАЛІСТІВ З СУСПІЛЬНИХ НАУК, ПРИСВЯЧЕНОГО XXVI З'ЇЗДУ КПРС.

Нещодавно Секретаріат ЦК ВЛКСМ, Президія Академії наук СРСР, Колегія Міністерства вищої і середньої спеціальної освіти СРСР, Колегія Міністерства освіти, підбивши підсумки шостого, постановили провести в 1981—1982 роках сьомий Всесоюзний конкурс молодих учених і спеціалістів з суспільних наук, присвятивши його XXVI з'їзду КПРС.

До участі у конкурсі допускаються автори виданих книг, брошур, опублікованих статей, а також рукописів (обсяг рукопису — не менше трьох друкованих аркушів) з філософії, наукового комунізму, політичної економії, конкретної економіки, історії КПРС, історії ВЛКСМ і міжнародного молодіжного руху, історії СРСР, загальної історії, права, психології, педагогіки і проблем комуністичного виховання молоді.

Установлено, що при підбитті підсумків конкурсу перевага віддаватиметься роботам, присвяченим актуальним проблемам комуністичного будівництва, розвинутого соціалістичного суспільства.

Конкурс проводиться у два тури.

Перший тур закінчується у листопаді—грудні 1981 р. Кращі роботи подаються на другий тур конкурсу до 1 лютого 1982 року у Всесоюзний оргкомітет (в двох екземплярах) з анотацією, характеристикою і відгуком-рекомендацією республіканського (обласного, крайового) оргкомітету. Він закінчується у вересні—жовтні 1982 року.

Для організації і проведення конкурсу створюються обласні, крайові республіканські і Всесоюзний оргкомітети. Адреса Всесоюзного оргкомітету: Москва, центр вул. Богдана Хмельницького, 3/13, відділ наукової молоді ЦК ВЛКСМ, телефони: 206-85-49, 206-89-08.

Адреса обласного оргкомітету: Одеса, площа ім. Жовтневої революції, 1, обком ЛКСМ України, сектор по роботі з науковою молоддю. Телефон 29-57-60.

РОЗВИТОК І ПОШУК

Відбулись звітно-виборчі збори партійної організації юридичного факультету. Зі звітною доповіддю виступив секретар партбюро старший викладач кафедри криміналістики **Ю. П. Аленін**.

Розглядаючи діяльність юридичного факультету за звітний період, тов. Ю. П. Аленін зупиняється, перш за все, на успішності. В порівнянні з 1975—1976 навчальним роком, першим роком п'ятиріччя, на факультеті досягнута стабільна успішність з тенденцією до підвищення. Якщо, наприклад, результати зимової сесії порівнюваного року — 97,1, то в останню зимову сесію вони набагато вищі — 97,6%. Якості успішності, правда, дещо понизилась на I і V курсах, а також з окремих предметів. Зате різко підвищилась абсолютна успішність основної групи студентів-комуністів факультету.

Питання учбово-виховної роботи постійно знаходились в центрі уваги як партійного бюро, так і всієї партійної організації в цілому. Досить сказати, що із 10 проведених партійних зборів факультету в звітному році 2 безпосередньо присвячувались учбово-виховній роботі, а з результатами зимової сесії були проведені партійні збори в студентських партгрупах та на кафедрах.

Головна увага партійної організації в галузі ідеологічної, політико-виховної роботи зосереджувалась на підвищенні її дієвості і цілеспрямованості. Тому підвищились успішність по вивченню окремих суспільних дисциплін. Адже викладачі-суспільники беруть активну участь в житті факультету і партійної організації. На факультеті діє багато форм ідейно-політичного виховання студентів. Добре працює, наприклад, школа молодого комуніста, котру очолює тов. І. В. Михайлов. Але ще не всі слухачі, на жаль, систематично відвідують заняття.

Значне місце в доповіді приділяється партійній, учбовій та трудовій дисципліні комуністів, що постійно знаходиться в полі зору партійного бюро, деканатів, партійних груп. Ці питання неодноразово розглядалися на засіданнях партбюро, партзборів факультету, на яких принципово відзначалось все позитивне, варте уваги і наслідування і разом з тим різко критичувались недоліки.

В науково-дослідницькій діяльності юридичний факультет за підсумками X п'ятиріччя посів друге місце серед гуманітарних факультетів університету. Науковою діяльністю займаються 5 професорів, 21 кандидат наук, 23 старших викладача та асистента, опубліковано і подано до публікування 46 робіт. Великий інтерес до науки проявляється у студентської молоді. На факультеті діє 7 гуртків, 7 наукових проблемних груп. Студенти-юристи успішно виступають на республіканських конкурсах.

Говорячи про організаційно-партійну роботу на факультеті, тов. Аленін підкреслює, що ця робота проходила на значному творчому рівні. Так, партійне бюро активізувало 10 кафедральних і курсових партійних груп, приділяло увагу багатьом питанням навчального процесу, громадській діяльності колективу.

Далі починається обговорення доповіді. Старший викладач кафедри криміналістики та кримінального процесу **Н. А. Мірошніченко** зупиняється на діяльності партійної групи своєї кафедри, а також на роботі кураторів академічних груп, пропонує, щоб з боку деканату і партійної організації вибір кураторів проходив набагато серйозніше і критичніше.

Студент IV курсу комуніст **В. Томашевський** розповідає про діяльність партійної студентської групи курсу.

Проректор з учбової роботи ОДУ, завідувач кафедри трудового земельного та колгоспного права професор **І. О. Серeda** говорить про послаблену увагу парторганізації та всього колективу до студентів першого курсу, яким важко адаптуватися до вузівських умов, які нерідко зарані мріють про дипломи, але погано розуміють свої обов'язки в процесі навчання. Називає необхідність закріплювати окремі групи першкурсників за певними кафедрами, щоб з них виходили справжні спеціалісти. Крім того, парторганізації, деканату, кафедрам треба сьогодні значно краще орієнтуватися в здібностях студентів.

Студент II курсу комуніст **С. Литвинов** заострює увагу присутніх на справах партгруп II курсу та стінної газети факультету.

Доцент кафедри філософії **Т. А. Тарасенко** зазначає, що на факультеті варто відродити традицію живого творчого проведення методологічних семінарів і залучати до них побільше студентської молоді. Необхідно підсилити інди-

видуальну роботу з студентами.

Декан юридичного факультету доцент **Ю. С. Червоний** зупиняється на підсумках великої роботи, яку провів факультет за останню п'ятирічку, давши, зокрема, народному господарству 1710 спеціалістів. Причому, підкреслює виступаючий, хороших спеціалістів, котрі являються гордістю колективу. Сьогодні кожний п'ятий студент юрфаку — комуніст. І це теж позначається на учбовій, науковій та громадській діяльності всього колективу. Звичайно, не все ще йде блискуче, особливо на першому курсі.

Далі говорить про екзаменаційну сесію, про сформування на третій трудовий семестр трудових загонів. Декан підтримує думку про необхідність координації викладачів суспільних кафедр.

Студентка III курсу **В. Нестеренко** зупиняється на роботі студентської партійної групи свого курсу; голова ДТСААФ факультету викладач **Є. М. Бершадський** — на спортивних та організаційних справах факультету.

В роботі партійних зборів юридичного факультету взяв участь секретар партійного комітету ОДУ доцент **Л. Х. Калуст'ян**.

Виступаючий відзначає, що з багатьох питань сучасного життя юридичний факультет стоїть на передових позиціях. Тривогу, проте, викликає якісь успішності кожного студента в середньому: на I курсі вона становить 9%, на II—9, на III—7, на IV—5, на V—8%. А цей рівень може бути і повинен бути набагато вищим. Хіба не дивно, що на факультеті при кількості в 116 студентів-комуністів на сьогодні є лише 18 відмінників! Де ж їхня авангардна роль і розуміння того, що навчання — це державна справа?

Далі секретар парткому говорить про професійну підготовку професорсько-викладацького складу та про роботу партбюро, підкресливши, що кожний член парторганізації повинен принципово аналізувати якість своєї громадської діяльності, бути набагато активнішим, систематично проводити контроль на всіх ділянках навчального процесу.

В роботі партійних зборів юридичного факультету взяв участь голова парткомісії Центрального району Компартії України м. Одеси **В. О. Кашевич**.

Секретарем партійного бюро юрфаку обрано доцента **В. В. Тищенка**.

ВІДПОВІДАЛЬНА ПОРА

На всіх факультетах Одеського університету розпочали свою роботу державні екзаменаційні комісії по захисту дипломних робіт і складанню державних іспитів. Наш кореспондент зустрівся з головою державної комісії денного і вечірнього відділів філологічного факультету професором Київського театраль-ного інституту **Дмитром Яковлевичем ШЛАПАКОМ**.

— **Дмитре Яковлевичу, яке враження справив на Вас сьогоднішній захист дипломних робіт студентів-філологів?**

— Сьогоднішній захист дипломних робіт з української мови та методики викладання української мови свідчить про високий рівень підготовки студентів до їхньої майбутньої діяльності. З тих дипломних робіт, які розглядались сьогодні, хочеться відзначити роботу випускниці Одеського університету **Валентини Солоїд**, яка була присвячена багатству мови і стилю у творі Володимира Ілліча Леніна «Великий почин». Студентка, обравши дуже важливу тему, виявила глибокі знання із розглядуваних питань. Робота дуже актуальна, студентка на великому матеріалі показала багатство мови і її стильового використання у творі **В. І. Леніна**.

Багато дипломантів у своїх роботах звертаються до наукового аналізу художньої мови українських письменників, як дожовтневого, так і радянського періоду. З робіт цього плану найкращою вия-

вилась робота **Наталки Левко** «Про багатство української мови у творах Нечуя-Левицького» і вона була відзначена найвищою оцінкою — «відмінно».

У дипломних роботах, які захищали студенти-вечірники, радує те, що тематика їхніх наукових досліджень узагальнювала вчительський досвід викладання української мови у середніх школах Одеси. Для прикладу слід відзначити роботу випускниці ОДУ **Т. Кучеріної** на тему: «Про використання технічних засобів навчання на уроках української мови у шостих-сьомих класах».

Ряд робіт-дипломантів були присвячені питанням збагачення української мови.

Хочеться відзначити велику роботу, проведenu кафедрою української мови (завідувач кафедри професор **С. П. Бевзенко**) у підготовці дипломантів до захисту дипломних робіт.

— **Дмитре Яковлевичу, щоб Ви побажали тим, хто сьогодні готується до захисту?**

— Перш за все — це виявлення масштабності мислення при розгляданні тієї чи іншої теми, кожен дипломант повинен показати вміння мислити творчо, бачити у конкретних фактах загальне, і ще одне, що стосується студентів-філологів, — у кожній роботі повинні бути дотримані принципи єдності форми і змісту і головне — не губитись, бути переконаним у своїх силах.

ГОТУЄМОСЬ ДО ІСПИТУ

Завершальним етапом у вивченні курсу політичної економії капіталізму для студентів III курсу філфаку українського відділення стала підсумкова конференція, що відбулась 30 травня.

Конференція була організована членами наукового гуртка з політичної економії, разом з його керівником, старшим викладачем кафедри політекономії **О. К. Яковлевим**, керівниками семінарських занять **С. В. Крижановським** та **М. С. Архангельським**.

Присутні заслухали доповіді студенток **Н. Островської** та **Н. Хрустик**: «Причини інфляції в умовах сучасного капіталізму і їх соціально-економічні наслідки», **Н. Федорчук** та **В. Чорненської**: «XXVI з'їзд КПРС про посилення експлуатації трудящих в капіталістичних країнах».

Підсумкова конференція стала дуже важливим заходом у підготовці до майбутнього екзамену.

О. МАЛЮТЕНКО,
студентка III курсу
філфаку.

ЗАСІДАННЯ ГУРТКА

Студенти біологічного факультету, члени гуртка політичної економії, яким керує доцент **Л. А. Левченко**, провели нещодавно заочне засідання. На засіданні були присутні заступник декана факультету **О. К. Фурман** та секретар партійної організації **Н. К. Бочарова**.

Тема його «Проблеми сучасного капіталізму». Були заслухані доповіді, підготовлені студентами **О. Журавльовою**, **Т. Сарощук**, **Т. Горге**, **А. Старкіним** та **Терезою дель Кармен**.

Студентка із Сальвадору **Тереза дель Кармен** розповіла присутнім про важку долю її батьківщини і про ту віру у світле майбутнє, яка керує сальвадорськими борцями за свободу.

На заключення староста гуртка **Олена Кац** підвела підсумки роботи, висловила сердечну вдячність **Л. А. Левченко** — натхненнику всіх творчих дерзаних студентів-біологів у такій галузі знань, як політична економія.

О. ЖУРАВЛЬОВА,
студентка III курсу
біофаку.

У НАС Є ВСІ МОЖЛИВОСТІ

Літня сесія стане для моїх колег — першкурсників певним етапним кроком по шляху оволодіння знаннями на університетській лаві. Адже та сесія, яку ми складали взимку, — була першою, і кожен з викладачів враховував, що ми — вчорашні школярі. Але сьогодні, витримавши перше випробування, ми вже справжні студенти і змоги до нас будуть значно вищими. А тому й готуватись треба якнайкраще!

А для цього у нас, студентів філологічного факультету, є всі можливості. До наших послуг затишні кімнати для занять у гуртожитку № 5, читальні зали студентської бібліотеки, завжди відкриті двері кафедр і кожен викладач готовий передати нам свої знання. Одним словом — все залежить від нас.

Ігор ГОДНЯК,
студент I курсу
філфаку, слухач ШМЖ.

НЕВІДКЛАДНІ ЗАВДАННЯ

«XXVI з'їзд КПРС про актуальні проблеми ідеологічної роботи», — такою була тема науково-теоретичної конференції професорсько-викладацького складу і співробітників Одеського університету. Конференція стала підсумковим заняттям навчального року у системі партійної освіти.

Вступним словом науково-теоретичну конференцію відкрив секретар партійного комітету університету доцент **Л. Х. Калуст'ян**. Промовець зупинився на завданнях, які стоять перед вченими, викладачами та співробітниками ОДУ у галузі ідеологічної та політико-виховної роботи у світлі рішень XXVI з'їзду КПРС та XXVI з'їзду Компартії України, а також вказав на недоліки, які мають місце у цій галузі діяльності нашого вузу.

З першою доповіддю «XXVI

з'їзд КПРС про завдання подальшого удосконалення ідеологічного виховання студентської молоді» виступила декан історичного факультету, професор **З. В. Першина**.

Доповідач зробила глибокий і всебічний аналіз завдань, які поставлені перед працівниками вищої школи XXVI з'їздом КПРС та XXVI з'їздом Компартії України у справі комуністичного виховання студентської молоді.

Далі **З. В. Першина** зупинилась на завданнях, які стоять перед колективом університету у галузі трудового, громадсько-політичного та морального виховання наших студентів.

Професор **О. В. Сурилов** виступив з доповіддю «Концепція розвинутого соціалізму в стратегії і тактиці КПРС». Доповідач зупинився на питаннях розвитку стратегії і тактики нашої партії у

матеріалах XXVI з'їзду КПРС. Зокрема, на питаннях розвитку економічної стратегії КПРС і шляхах її втілення в життя.

Доцент кафедри наукового комунізму **Ф. М. Резник** у доповіді «XXVI з'їзд КПРС про удосконалення соціалістичного способу життя» зазначив, що рішення XXVI з'їзду КПРС визначають шляхи удосконалення соціалістичного способу життя через зближення класів нашого суспільства, поліпшення умов праці, створення умов для неухильного розвитку особистості, подальшого розвитку і зближення соціалістичних націй і народностей.

Доцент кафедри філософії **П. Л. Каушанський** зробив аналіз становища з ідеологічної боротьби на сучасному етапі.

Всі доповіді були вислухані з великою увагою.

«ЗА НАУКОВІ КАДРИ»

ФГП РОЗШИРЮЄ КРУГОЗІР

Сьогодні всі партійні і комсомольські організації, кожна радянська людина у своїй повсякденній діяльності керуються рішеннями історичного XXVI з'їзду КПРС. З'їзд виробив конкретну програму дій на найближчі роки, визначив шляхи подальшого розвитку країни. Велика увага приділялася на партійному форумі і, зокрема, у доповіді товариша Л. І. Брежнєва, питанням зміцнення матеріальних і духовних основ соціалістичного способу життя, формування нової людини.

«Ми маємо великі матеріальні і духовні можливості для дедалі повнішого розвитку особи і будемо нарощувати їх надалі», — відзначав тов. Л. І. Брежнєв. Але, важливо разом з тим, щоб кожна людина вміла ними розумно користуватись. А це, в кінцевому підсумку, залежить від того, якими є інтереси, потреби особи. Ось чому в їх активному, цілеспрямованому формуванні наша партія бачить одне з важливих завдань соціальної політики».

Ці слова стали визначальними для семінару секретарів комсомольських організацій вузів Одещини, який відбувся нещодавно в Ізмаїлі, на базі Ізмаїльського держав-

ного педагогічного інституту. На ньому розглядалися окремі аспекти комуністичного виховання студентів.

Велику роль у формуванні активної життєвої позиції майбутніх спеціалістів народного господарства відіграє факультет громадських професій. Тут студенти, оволодіваючи знаннями з лекторської майстерності чи журналістики, конкретними навичками роботи з дітьми чи комсомольської роботи, заздалегідь готуються до активної громадської діяльності на виробництві після закінчення вузу. Водночас навчання на ФГП (факультеті громадських професій) вже сьогодні розширює кругозір студентів, сприяє їх активній участі у громадському житті вузу. Розповідаючи учасникам семінару про роль факультету громадських професій у підготовці висококваліфікованих спеціалістів, член комітету комсомолу Одеського державного університету Оксана Штокало повідомила про названі та інші аспекти роботи ФГП, про його факультети, організацію роботи тощо. В обговоренні цього питання взяли участь практично всі учасники семінару.

О. СЕМЕНЕНКО.

ПОРЯДОК ПОСТАНОВКИ І ЗНЯТТЯ З ОБЛІКУ

Підходить до кінця навчальний рік. Зрозуміло, що студенту-випускнику треба добре знати і виконувати установні вимоги відносно порядку і зняття з комсомольського обліку.

Член ВЛКСМ повинен знати і строго виконувати такі правила обліку:

- при переїзді з однієї районної, міської організації в іншу член ВЛКСМ зобов'язаний знятися з обліку в первинній організації і в райкомі, міському комсомолу. У зв'язку з цим він повинен повідомити секретаря комсомольської організації, одержати карточку персонального обліку, особисто з'явитись в міському і райком комсомолу і на основі карточки особистого обліку одержати на руки свою облікову картку;
- по прибутті на нове міс-

це роботи або навчання член ВЛКСМ повинен не пізніше як в 15-денний строк стати на комсомольський облік, здати свою облікову картку в міський або районний комітет комсомолу, отримати карточку індивідуального обліку і передати її секретарю первинної організації для постановки на облік;

в) при переході із однієї первинної організації в іншу в межах району, міста член ВЛКСМ повинен у визначеному порядку знятися з обліку в первинній організації і з карточкою індивідуального обліку прибути у міському, райком комсомолу, де в картці індивідуального обліку будуть зроблені помітки про направлення його в нову первинну організацію. Член ВЛКСМ повинен не пізніше 15 днів здати картку індивідуального обліку секретарю

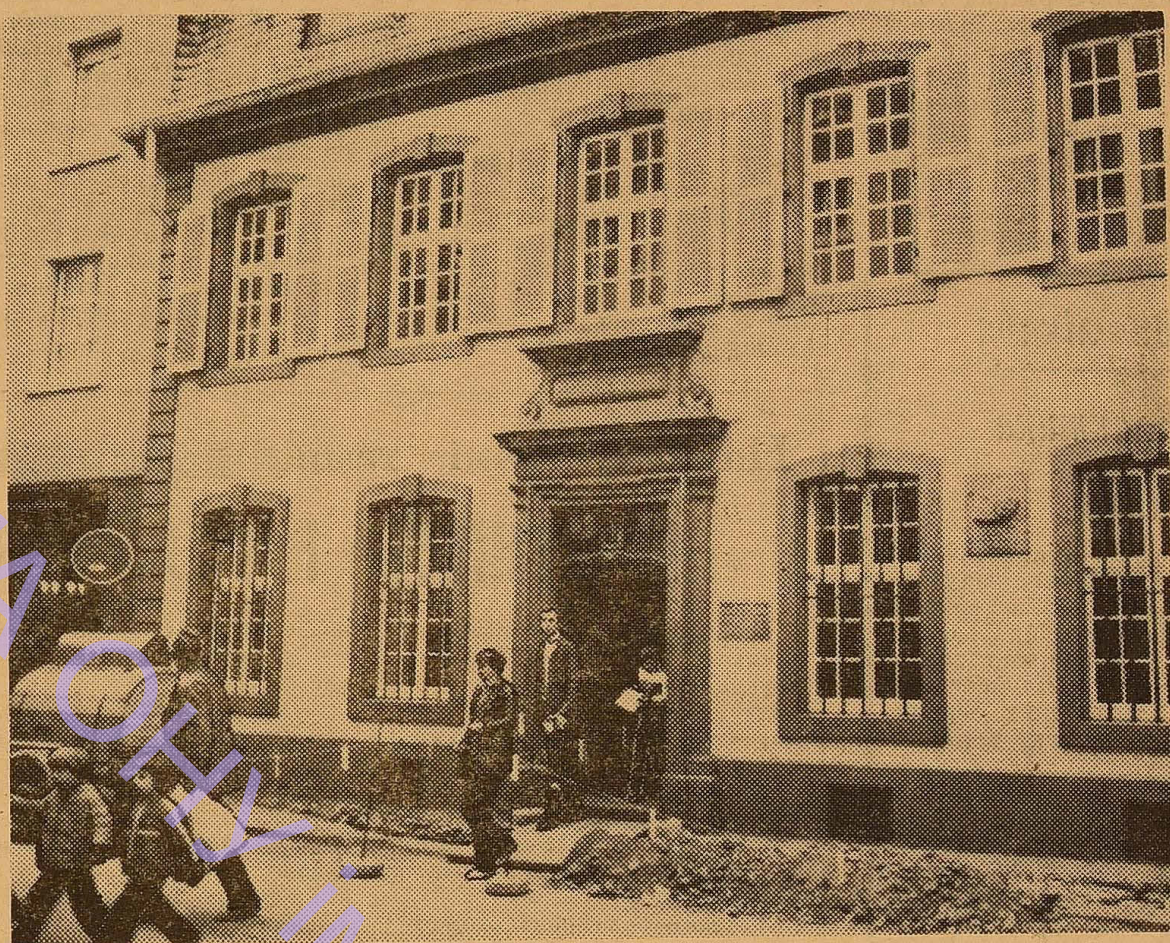
комсомольської організації по новому місцю роботи або навчання для постановки на облік;

г) якщо член ВЛКСМ з будь-яких причин не зміг знятися з обліку у визначеному порядку, він повинен, прибувши на нове місце роботи або навчання, в 15-денний строк стати на тимчасовий облік у міському, райкомі і первинній організації і сповістити адресу комітету комсомолу, звідки слід запросити облікову картку.

Вчасне зняття і постановка на облік в іншій комсомольській організації — не тільки прямий обов'язок кожного, але й показник внутрішньої дисципліни членів ВЛКСМ.

Н. БУЛАС,
зав. сектором обліку
комітету ЛКСМУ ОДУ.

ФОТОАТЛАС

ФРН. Трір, розташований на річці Мозель у західнонімецькій землі Рейнланд, відомий всьому людству, як батьківщина Карла Маркса. Тут він народився 5 травня 1818 року, у 1830—1835 роках навчався у місцевій гімназії. Місто, у якому проживає зараз 100 тисяч жителів, відвідують багато туристів. Вони приїждять, щоб побувати у музеї основоположника наукового комунізму на вулиці Брюккенштра-се, побачити інші пам'ятки Тріра, заснованого

ще до нашої ери. Трір, згідно з хронікою, найстаріше поселення на німецькій землі. В центрі міста до наших днів збереглися древньоримські ворота «Порта Нігра», інші старовинні будови.

На знімку: будинок (нині музей), у якому народився Карл Маркс.

Фото А. Григор'єва.
(Фотохроніка ТАРС).

НАШЕ БОЙОВЕ ЗАВДАННЯ

Комсомольці історичного факультету в дні роботи XXVI з'їзду КПРС стали ініціаторами соціалістичного змагання вузівських лекторських груп під гаслом «Лекторську майстерність — в трудові колективи!». Ініціативу підтримали і схвалили бюро Одеського обкому комсомолу та ЦК ЛКСМ України. Так студенти нашого факультету творчо зустріли історичні рішення форуму радянських комуністів.

На сьогодні лекторська група історичного факультету прочитала вже понад 300 лекцій, що становить майже половину запланованого на рік. Студенти пропагують рішення XXVI з'їзду КПРС в школі і на заводі, серед колгоспників та культпрацівників. А тому багато працюємо над собою, враховуючи поради досвідчених лекторів-викладачів, щоб лекції були змістовними, доступними і цікавими.

Пам'ятні для нас, наприклад, 2 агітаційно-пропаганди-

стських пробіги по районах області, присвячених 111-й річниці з дня народження В. І. Леніна. Наші лекторські групи побували в багатьох трудових колективах Овідіопільщини, а також у військовій частині, де їх слухали з великим піднесенням. Незабутньою залишиться для нас і «День науки», проведений в Іванівському районі.

Незабаром закінчується навчальний семестр, настає літня пора. Нами створюється спеціальний агітаційно-пропагандистський загін «Урожай-81», лекторські групи в студентських будзганах, вирішується індивідуальна робота кожному комсомольцю. І це завдання — бойове, воно посилює виконання соціалістичних зобов'язань комсомольців істафу, їхнього внеску у всенародну боротьбу за виконання рішень XXVI з'їзду КПРС.

П. ВАЛІГУРСЬКИЙ,
заступник секретаря
бюро КСМ істафу.

ПЕРШИЙ КОМСОМОЛЬСЬКИЙ ВАТАЖОК ОДУ

(Продовження.
Початок у № 38,
1980 року).

Серед цієї енергійної, сповненої комуністичної свідомості, бажання навчатись, творити, був і студент Одеського державного університету, його перший комсомольський ватажок Олександр Косс, що був однокурсником і Є. Горюховської і Є. Сизоненко. Це та людина, яка пройшла великий бойовий шлях, стала гордістю нашої країни, про яку можна було б писати справжні романи. А як згадати його шлях коротко, то ми звернемося до довідки, яку подав до вузу відповідальний секретар Ради ветеранів другого вишукального авіаційного корпусу І. А. Силін. Ось що в ній написано:

«Косс Олександр Філіпович народився в 1908 році в селі Малі Горошки Володарсько-Волинського району Житомирської області в сім'ї селянина-бідняка. Українець. Навчався в початковій школі. Шість років працював на виробництві. Вступив до комсомолу в 1924 році. Член

КПРС з 1927 року. Був відповідальним секретарем профспілки «Всеробітземлі-су», зав. агітпропвідділу райкому комсомолу та інструктором фізкультури в своєму районі. В 1930 році закінчив робфак при Одеському університеті. Після закінчення робфаку вчився на історико-філософському факультеті. Обирався секретарем комсомольської організації робфаку і секретарем комітету комсомолу університету. В 1932 році за спецнабором ЦК ВКП (б) призначений в авіацію. По закінченню військового льотного училища був направлений на Далекий Схід, де прослужив шість років. З 1932 по 1943 рік знаходився на Камчатці. Спочатку проходив службу військовим пілотом і командиром ланки штурманської та винищувальної авіації, потім — військовим комісаром ескадрильї, винищувального авіаполку та авіаційної дивізії.

В 1938 році брав участь в бойових діях в районі озера Хасан по розгрому японських загартників, за що нагород-

жений орденом «Червоної Зірки».

В Великій Вітчизняній війні з 1943 року воював командиром гвардійського винищувального авіаполку, з яким пройшов бойовий шлях до кінця війни.

1 травня 1945 року 115-му гвардійському авіаполку, котрим командував товариш Косс О. Ф., було доручено скинути Червоний прапор з надписом «Перемога», що опустився над рейхстагом. В повітряних боях особисто збив 12 літаків ворога і 6 — в групі.

Після закінчення війни проходив службу в Чехословаччині, Болгарії, Середній Азії. Вчився в Червонопрапорній військово-повітряній академії. Після навчання в 1950 році направлений в НДР командиром винищувальної авіадивізії. Обирався депутатом Верховної Ради РРФСР четвертого скликання. В 1954 році йому присвоєно військове звання генерал-майор авіації. Потім О. Ф. Косс був призначений начальником центрального аероклубу СРСР ім. В. П. Чкалова. З 1962 року тов. Косс пра-

цює головою Всесоюзної федерації літакового спорту СРСР. На протязі 4-х років обирався президентом Міжнародного Комітету авіаційного спорту ФАІ. Зараз являється почесним президентом цього Комітету.

Тов. Косс О. Ф. нагороджений 22 урядовими нагородами, з них 8 — ордени, в тому числі 4 ордени Червоного Прапора, орден Суворова III ступеня, 3 ордени Червоної Зірки».

Автору даної статті пощастило бути під час війни на одних аеродромах з підполковником О. Ф. Коссом. Він тоді командував 115-м авіаполком, а потім і дивізією корпусу Ставки Головного Командування. В липні 1944 року корпус прибув на аеродром Башня Дольня, що знаходиться в 90 кілометрах західніше від м. Львова. Командуючий та особистий склад корпусу мав завдання: сформувати заново авіаційну армію демократичної Польщі. Це означало, що треба підготувати льотчиків до роботи на наших літаках «Як-3», «ЛА-

5». Але фактично виявилось, що польських льотчиків було мало, а ті, що прибули на аеродром, зовсім не знали матеріальної частини наших літаків. Ось тут і згодилися педагогічні здібності і навички, що проявились у підполковника О. Ф. Косса, який закінчив три курси Одеського державного університету. Саме його виділили для перепідготовки і навчання польських льотчиків генерал-лейтенант А. С. Благоченський. І Коссу довелося виступити як викладачів в солідних аудиторіях польських військовослужбовців, що вже мали середню освіту. І не стільки матеріальна частина, але і тактика повітряного бою викладались ним також. Будучи прекрасним льотчиком, якого навіть ворог називав «радянським асом», він вже тоді мав десятки збитих літаків ворога.

Я ще тоді не знав, що підполковник О. Ф. Косс навчався в ОДУ, але, як командант аеродрому Башня Дольня, бачив постійно всю складність його роботи, чітку організацію її в полку, особливо цікавою і змістовною була його виховна робота.

В. РУЖЕЙНИКОВ,
доцент.
(Далі буде).

СЬОГОДНІ—ВСЕСВІТНІЙ ДЕНЬ ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

На сьогоднішньому етапі суспільного розвитку захист навколишнього середовища стоїть поряд з найпершочерговими завданнями людства, вирішення яких вимагає об'єднаних зусиль всіх країн.

З перших днів Радянської влади Комуністична партія керувалась ленінськими ідеями про те, що справа охорони природи повинна бути завжди у центрі уваги комуністичного будівництва. Нове підтвердження цьому — прийняття XXVI з'їздом КПРС «Основних напрямів економічного і соціального розвитку СРСР на 1981—1985 роки і на період до 1990 року», у яких велика увага звернута на посилення охорони природи.

Рішенням з'їзду передбачається посилити роботи по збереженню сільськогосподарських угідь і рекультивації земель, більш комплексного використання корисних копалин, не допускаючи їх втрат при добуванні і переробці. Буде збільшено могутність системи повторного використання води, розроблені і впроваджені на підприємствах безстічні системи використання води, посилена охорона водних джерел, продовжена ро-

бота, спрямована на охорону природничих комплексів. Заплановано удосконалити технологічні процеси очищення відходів промисловості. Продовжуватимуться роботи по формуванню заповідних територій і національних парків.

Виконання цієї програми можливе тільки при активній допомозі з боку громадськості і кожної радянської людини.

ЦИФРИ І ФАКТИ

♦ Всесвітній день охорони навколишнього середовища проводиться згідно із пропозицією Конференції ООН з питань захисту навколишнього середовища. Конференція, яка відбулась у Стокгольмі у червні 1972 року, запропонувала відзначати цей день кожного року на національному рівні — 5 червня.

♦ Затрати на збереження природного середовища у нашій країні становлять 2,5% національного доходу.

♦ На проведення природо-захисних заходів у 1981 році заплановано реалізувати 1,8 млрд. крб. державних капіталовкладень. Крім того, 950 млн. крб. із державного бюджету асигнується на лісорозведення і захист лісів.

Поради лікаря

Профілактика стовбняка

Стовбняк — надзвичайно тяжке інфекційне захворювання. Його викликає мікроб, що звється стовбнячною паличкою. Ці палички знаходяться у ґрунті, в кишечнику людини і траводіних, тварин, на деревах, кущах, у вуличному піллу.

Попадаючи у ґрунт, вуличний піл, листя, палички утворюють стійкі форми — спори, що можуть зберігатися роками. Зараження виникає тоді, коли ґрунт, вуличний піл, в якому містяться пори, попадає в рану. Трапляються випадки зараження стовбняком після поранення гілкою акації і шипшини, якщо піл осів на листях, містив спори стовбняка. Попадаючи в рану, спори стовбнячної палички розвиваються, проростають і створюють форми мікробів, здатні розмножуватися в організмі людини і виробляти сильний токсин (отруту). Всмоктуючись у кров, отрута вражає центральну нервову систему, і всі прояви захворювання пов'язані з порушенням нервової системи. Інкубаційний (прихований) період розвитку хвороби продовжується від 1 до 7 днів, іноді 13—14 днів. Перші ознаки хвороби — судорога, сильні болі, сильне потовиділення, температура підвищується до 40—42 градусів.

Лікувати хворих на стовбняк важко. Хвороба іноді розвивається швидко і за 1—2 дні наступає смерть.

Єдиним надійним методом запобігання стовбняку є проведення екстренної профілактики, тобто одночасно вводиться стовбнячний анатоксин і протистовбнячна сироватка.

Своєчасне проведення екстренної профілактики запобігає трагічній течії хвороби.

Пам'ятайте, що незначне пошкодження шкіри може привести до стовбняка.

І. ГЛУЩЕНКО,
лікар.

ЗНАЙОМТЕСЬ: «КОНТИНЕНТ»

«Континент» — так назвали свій ансамбль політичної пісні студенти біологічного факультету. А нещодавно учасники «Континенту» успішно виступили на традиційному фестивалі «Студентська весна», який проходив у нашому місті. Репертуар творчого колективу високо оцінений журі. Разом з чехословацьким вокальним ансамблем, «Континент» відстоював честь ОДУ на заключному етапі фестивалю.

Ансамбль частий і бажаний гість вечорів інтернаціональної дружби, брав участь у засіданнях телевізійного інтерклубу «Факел».

У репертуарі ансамблю пісні радянських і

зарубіжних авторів, вони звучать російською, монгольською та англійською мовами, але всі вони про мир, свободу і незалежність.

На фото: виступає ансамбль політичної пісні «Континент». Його учасники: Гарамцеренгійн Туятаргал, Жамсангійн Чинбат — МНР, Жан Батист — Конго; Л. Безотосова, І. Біляков, О. Деркач, Н. Іванова, В. Костелев, І. Тимофеев, С. Ячук — СРСР.

В. РОДОМАКІН,
студент III курсу біофаку,
слухач ШМЖ.
Фото автора.

На атеїстичні теми

СУЧАСНІСТЬ І РЕЛІГІЙНИЙ МОДЕРНІЗМ

Економічний та соціальний прогрес, сучасні досягнення науки, техніки, мистецтва, торжество наукового світогляду певним чином зумовлюють кризу релігії. Пов'язана вона і з падінням престижу релігії в громадському та державному житті, з обезцінюванням багатьох релігійних уявлень і форм їх вираження.

Ідеологи релігійного модернізму намагаються протиставити процесів занепаду релігії оновлені, «погоджені» релігійні віровчення, культу і обряди, пристосовані до суспільно-історичних, соціально-економічних умов життя, до сучасних досягнень науки, техніки, культури, мистецтва, психології сучасних віруючих.

Це викликає необхідність вивчення сучасного релігійного модернізму, розкриття істинної природи нових процесів і явищ у релігіях і посилення науково-атеїстичної роботи.

Цим цілям, у своєму посильному вигляді, служить бібліографічний показник «Релігія і сучасність (Модернізація релігії)», складений головним бібліографом Г.П. Успенською і виданий Одеською державною ордена Дружби народів науковою бібліотекою імені О.М. Горького. Рекомендована література згрупована в п'яти розділах.

У першому — «Основоположники наукового атеїзму і КПРС про релігію і атеїзм» — вміщені тематичні збірники робіт К. Маркса, Ф. Енгельса, В.І. Леніна про релігію і атеїзм. Тут же подані пов'язані з темою основні документи і матеріали КПРС та Радянської держави.

Марксизм-ленінізм розкриває історичні, соціальні та гносеологічні корені релігії та її сутність, вказує шляхи подолання релігійних забобів, ви-

значає напрям критики релігійної ідеології, утверджує науковий атеїзм.

«Модернізація релігії на сучасному етапі історичного розвитку» — другий розділ покажчика. У ньому рекомендується література, яка відображає релігійний модернізм як один із виявів кризи релігії. Отже, йдеться не просто про модернізацію релігії, а про релігійну модернізацію під натиском сучасного життя.

Вчені і атеїсти розвінчують релігійний модернізм та релігійний консерватизм, як антинаукові і брехливі вчення.

У третьому розділі — «Громадський прогрес і криза релігії» — рекомендується науково-атеїстична література, яка відображає кризу релігії, пов'язану з усім ходом сучасного прогресивного розвитку соціалістичного суспільства, з сучасною кризою капіталізму. В ній розглядаються різні аспекти кризи релігії в соціалістичному і капіталістичному суспільствах, вплив науково-технічного прогресу, ідеологічної боротьби, національних відносин на кризу релігії та релігійний модернізм.

«Тенденція» оновлення» у різних релігійних напрямках — четвертий розділ — містить монографії, книги, брошури, статті, які розповідають про сучасний релігій, а також сектантство.

Література цього розділу присвячена релігійній модернізації деяких сучасних релігій, їх «оновлення» зачіпає широке коло проблем, у тому числі віровчення, культ, соціальну доктрину, моральність, ставлення до науки і т.ін.

Релігійні модерністи намагаються переконати віруючих, ніби релігія не тільки не шкідлива, а навіть корисна для людини і людства. Вона, мовляв, здатна принести користь людині і людству, тому вести боро-

тьбу проти релігії не слід і шкідливо.

Проте на ділі будь-яка релігія приносить шкоду і людині, і людству в цілому в усіх сферах — світоглядній, науковій, моральній, соціально-економічній та інших.

Релігійні модерністи намагаються пристосувати релігію до сучасності або шляхом відмовлення від деяких особливо архаїчних догматів віровчення і обрядів, або шляхом їх алегоричного тлумачення. Наприклад, духовенство подекуди перестало називати працю «карою господньою», опікувати страждання як шлях до «райського блаженства» і т.ін.

У богослужіння вводяться нові елементи, покликані зроби-ти його більш вражаючим, вносяться зміни в устрій церковного життя, що покликані зроби-ти його більш привабливим для віруючих.

Редколегія збірника «Питання наукового атеїзму» (вип. 2, «Модернізація релігії в сучасних умовах») пише: «Вивчення цього процесу має велике теоретичне і практичне значення. З одного боку, воно показує внутрішній характер перетворення, пристосування релігійної ідеології, щоб подолати стан глибокої кризи та занепаду, в якій перебуває релігія в сучасному суспільстві.

З іншого боку, вивчення характеру, форми і причин змін, що відбуваються в релігійній ідеології, переконаннях і життєвих віруваннях, дає можливість глибше і зі знанням справи вести атеїстичну пропаганду, будувати її на наукових основах і тим самим робити її ще більш дієвою і ефективною».

У п'ятому розділі — «Модернізація релігії і питання науково-атеїстичного виховання» запропонована найбільш актуальна література.

О. ЄФИМОВ.

ВЕСЕЛА КОЛОНКА

Неук подібний до бубона, який створює великий шум завдяки власній порожнечі.

* * *

Душа без уяви — все одно, що обсерваторія без телескопа.

* * *

Учитель: Ось речення: «Кінь тягне віз». Це активна форма. А як буде пасивна форма?

Учень: Віз тягне коня.

* * *

Я знав багатьох людей, які мали величезні знання і не мали жодної власної думки.

* * *

Імператор Наполеон опікувався точними науками і навіть зробив кількох відомих учених важливими державними сановниками. Так, він призначив міністром внутрішніх справ славного математика Лапласа. Однак через півтора місяця Лаплас був звільнений з цієї посади: глибоко вникаючи в кожну дрібницю, він пропустив велику державну змову. У наказі Наполеона з цього приводу було сказано: «Звільнити за внесення духу нескінченно малих у державні справи».

* * *

Учень на уроці історії.

«Римляни були змушені вести численні війни, поки Італія не стала півостровом. Пізніше вони замінили солдатів гусьми: ті менше їли і голосніше кричали».

* * *

— Месьє, батько мені сказав, що ми походимо від мавп.

— Помовчіть, — суворо відповів учитель, — історія вашої родини мене не цікавить!

Редактор В. НІКОЛАЄВ.

ПИШІТЬ НАМ:

270000, Одеса-центр, вул. П. Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

ЗАХОДЬТЕ:

Одеса, вул. Радянської Армії, 24, кім. № 9.

ДЗВОНІТЬ:

телефони: міський 23-84-13, внутрішній 841 (з міста 206-841).

«За научные кадры», орган парткома, ректората, профкома и комитета комсомола Одесского государственного университета им. И. И. Мечникова. (На украинском языке).

Друк. вид. «Черноморська комуна» Одеського обкому Компартії

України, вул. Пушкінська, 32. Тираж 1000 прим. Обсяг 0,5 аркуша формату газети «Правда». Зам. № 5995.